

Nieuwsbrief PR Updates 2020-6

Nummer 6, 2020

Redactie: Prof. mr. drs. M. Heemskerk.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2020:1799](#) 16-06-2020

Pensioen man moet worden verevend, uitsluiting Wvps onvoldoende duidelijk

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:4109](#) 26-05-2020

Wettelijke schuldsanering tussentijds beëindigd na verzwijgen pensioenvermogen

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2019:10328](#) 03-12-2019

Verwijt gepensioneerde aan pensioenfonds dat pensioenuitkering te laag is, slaagt niet

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2018:9905](#) 13-11-2018

Werknemer heeft op grond van garantieregeling geen recht op aanvulling ontvangen pensioenuitkering

Rechtbank

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2020:2931](#) 15-06-2020

Pensioenopzegging rechtsgeldig na eerdere vaststellingsovereenkomst op AOW-leeftijd

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2020:4254](#) 10-06-2020

Pensioenverevening teruggedraaid na bigamie vrouw

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2020:5232](#) 05-06-2020

Bestuurder heeft na ontslag geen belang bij afdracht premies door werkgever aan bedrijfstakpensioenfonds wegens geen premie, wel recht

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2020:1986](#) 03-06-2020

Verzekeraar mag te hoog arbeidsongeschiktheidspensioen gedeeltelijk terugvorderen

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2020:5311](#) 18-03-2020

Vorderingen van werknemster pensioeninformatie grotendeels afgewezen

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2020:5309](#) 07-02-2020

Geen transitievergoeding want wederzijds goedvinden over indiensttreding bij ARAG na opsplitsing SRK

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2019:6271](#) 15-05-2019

Wijziging van eindloon naar premieovereenkomst rechtsgeldig

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2018:8721](#) 18-05-2018

Na echtscheiding in 1989 is pensioen overgeslagen goed waarvan waarde moet worden verrekend conform Boon/Van Loon

Antillen

[Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGHACMB:2020:159](#) 09-06-2020

Pensioenontslag bij 65 jaar overeengekomen

[Gerecht in Ambtenarenzaken van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGAACMB:2020:49](#) 28-05-2020

Geen partnerpensioen: aanmelden samenlevingsovereenkomst door deelnemer was vereist voor overlijden

RECHTSPRAAK

Na echtscheiding in 1989 is pensioen overgeslagen goed waarvan waarde moet worden verrekend conform Boon/Van Loon

Partijen zijn gescheiden in 1989. Nadat de man in 2014 65 jaar wordt, maakt de vrouw aanspraak op een gedeelte van zijn pensioen over de huwelijkse periode. De rechtbank oordeelt dat het arrest Boon/Van Loon van toepassing is. Het beroep op verjaring slaagt niet, pensioen is een overgeslagen goed. De klachtplicht is niet van toepassing en evenmin slaagt het beroep op rechtsverwerking. De rechtbank oordeelt dat de waarde van het pensioen moet worden verrekend.

Man en vrouw zijn op 26 mei 1972 in gemeenschap van goederen gehuwd. Het huwelijk van partijen is op 30 juni 1989 ontbonden door inschrijving van de echtscheidingsbeschikking van 10 mei 1989 in de registers van de burgerlijke stand. In deze beschikking is onder meer opgenomen dat partijen worden bevolen met elkaar over te gaan tot scheiding en deling van de tussen hen bestaande gemeenschap van goederen en dat in het geval van geschil daarover een notaris wordt benoemd, teneinde de scheiding en deling te bewerkstelligen. Gedaagde is op 6 juli 2014 65 jaar geworden. In een brief van de vrouw aan de man van 24 augustus 2015 maakt zij aanspraak op een gedeelte van zijn pensioen over de huwelijkse periode. ABP heeft berekend dat gedaagde in de periode van 1 januari 1966 tot 30 juni 1989 een pensioen heeft opgebouwd van € 28.862,08 en dat de contante waarde van het bijzonder nabestaandepensioen € 6.314,43 bedraagt. De vrouw vordert de man te veroordelen tot (maandelijkse) betaling van het haar toekomende deel van het door de man tijdens het huwelijk opgebouwde pensioen. De rechtbank oordeelt dat het arrest Boon/Van Loon van toepassing is. Dit houdt in dat pensioenrechten die voorafgaand en in de huwelijkse periode door de echtgenoten zijn opgebouwd, in beginsel bij de verdeling van de gemeenschap dienen te worden betrokken door middel van waardeverrekening. Uit niets blijkt dat de pensioenrechten onderdeel waren van de verdeling. Vastgesteld wordt dan ook dat de opgebouwde pensioenrechten moeten worden aangemerkt als een overgeslagen goed als

bedoeld in artikel 3:179 lid 2 BW. Dit betekent dat een nadere verdeling van de pensioenrechten kan worden gevorderd. Op grond van artikel 3:178 BW is deze vordering niet aan verjaring onderhevig. De man heeft tot op heden nagelaten het volgens de vrouw aan haar toekomende deel van het door hem opgebouwde pensioen aan haar te betalen. Dit betekent dat er vooralsnog geen relevante prestatie is verricht en dat aldus geen sprake kan zijn van een gebrekkige prestatie. Het beroep van de man op artikel 6:89 BW gaat niet op. Het had op de weg van de man gelegen om bijvoorbeeld een overzicht in te dienen van inkomsten en uitgaven op grond waarvan vastgesteld had kunnen worden dat hij niet over de financiële ruimte beschikt om het aan de vrouw toekomende deel van zijn pensioen aan haar te betalen. De enkele mededeling dat aan de man een toevoeging is verstrekt, volstaat niet. Het beroep van de man op rechtsverwerking op de grond van *onredelijke* benadeling van hem treft dan ook geen doel. Nu de man voor het overige geen bijzondere omstandigheden heeft aangevoerd die een uitzondering op de regels van het arrest Boon/Van Loon rechtvaardigen, leidt hetgeen hiervoor is overwogen ertoe dat de door de man voor en tijdens het huwelijk van partijen opgebouwde pensioenrechten tussen partijen dienen te worden verrekend. Op welke wijze en tot welke bedragen een verrekening moet plaatsvinden, dient te worden vastgesteld aan de hand van de eisen van redelijkheid en billijkheid, die op de verdeling van een gemeenschap van toepassing zijn. In het algemeen zijn twee methoden gebruikelijk. In de eerste plaats is een voorwaardelijke verzekeringsuitkering mogelijk waarbij een deel van het maandelijkse ouderdomspensioen wordt uitgekeerd vanaf het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, zolang beide partijen in leven zijn. De verschuldigde bedragen dienen te worden vastgesteld, ervan uitgaande dat recht op verrekening bestaat ten belope van de helft van de waarde van het deel van het pensioen dat voor de ontbinding van de gemeenschap was opgebouwd. In de tweede plaats kan een eenmalige uitkering van de contante waarde worden toegekend waarbij sprake is van een eenmalige uitkering overeenkomend met de contante waarde van de helft van de tot de scheiding opgebouwde pensioenrechten. Uit het door de man bij akte ingediende overzicht van het ABP blijkt dat de vrouw aanspraak maakt op een bedrag van in totaal € 11.273,83. Dit leidt (volgens de opgave van ABP) tot een bedrag van € 2.075,83 per jaar en € 172,99 per maand. Gezien het beperkte inkomen van de man ligt het niet voor de hand dat hij in het kader van de verrekening van de waarde van het ouderdomspensioen een bedrag ineens betaalt ter afkoop van de aanspraken van eiseres. Voor de hand ligt wel dat de verrekening dient plaats te vinden door aan de vrouw een voorwaardelijke uitkering toe te kennen die aan het leven van beide ex-echtgenoten is gebonden en opeisbaar wordt naarmate de pensioenuitkeringen opeisbaar worden. Voor de reeds verstreken periode waarover verrekend dient te worden – namelijk vanaf 6 juli 2014 tot aan de datum van dit vonnis – zal de man worden veroordeeld tot betaling van het over die periode door hem aan de vrouw verschuldigde bedrag. Uitgaande van een verdeling bij helfte van de waarde van het

ouderdomspensioen, geldt dat de vrouw vanaf 6 juli 2014 tot de datum van dit vonnis jegens gedaagde aanspraak kan maken op een bedrag van € 7.611,56 (€ 172,99 per maand x 44 maanden). Vanaf 1 maart 2018 heeft de vrouw jegens de man aanspraak op € 172,99 per maand. De man zal worden veroordeeld om maandelijks per eerste van de maand (ingående op 1 maart 2018) € 172,99 aan de vrouw te betalen. Deze verplichting geldt voor een periode van ((€ 11.273,83 - € 7.611,56): € 172,99=) 21 maanden, tenzij de man of de vrouw eerder overlijdt. In geval van overlijden van de man of de vrouw vóór het einde van de periode van 21 maanden vervalt de verplichting van de man op het moment van dat overlijden.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 18-05-2018

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2018:8721

Zaaknummer: 17/3907

Wetsartikelen: 3:179 lid 2 BW en 3:178 BW

RECHTSPRAAK

Geen transitievergoeding want wederzijds goedvinden over indiensttreding bij ARAG na opsplitsing SRK

Werkneemster vordert na beëindiging van de arbeidsovereenkomst met SRK transitievergoeding, schadevergoeding en als nevenverzoeken informatie om te kunnen beoordelen of zij als gevolg van haar indiensttreding bij ARAG enig pensioennadeel ondervindt en, voor het geval daarvan sprake zou, verzoekt zij compensatie van dat nadeel. De kantonrechter oordeelt dat de arbeidsovereenkomst tussen werkneemster en SRK op 30 juni 2019 met wederzijds goedvinden is beëindigd. Werkneemster heeft daarmee geen recht op de transitievergoeding, noch op de gefixeerde schadevergoeding en ook niet op een billijke vergoeding. SRK mag zich bij akte uitlaten over de nevenverzoeken.

Werkneemster is op 15 augustus 2004 in dienst getreden van SRK Rechtsbijstand als rechtshulpverlener. SRK was de uitvoerder van de rechtsbijstandverzekeringen van enkele verzekeraars, waaronder Nationale Nederlanden, Aegon en De Goudse. Circa 70% van de werkzaamheden van SRK Rechtsbijstand betrof de rechtsbijstandverzekeringen van Nationale Nederlanden en circa 20% betrof verzekeringen van Aegon. Op 23 mei 2018 heeft Nationale Nederlanden de samenwerking met SRK Rechtsbijstand opgezegd. Op 28 september 2018 heeft ook Aegon de samenwerking opgezegd. Over de opzegging van de samenwerking door Nationale Nederlanden en Aegon is een procedure gevoerd voor de Ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam. In zijn uitspraak van 31 oktober 2018 (ECLI:NL:GHAMS:2018:3996) heeft de Ondernemingskamer (onder meer) de rechtsgevolgen van de opzeggingen door Nationale Nederlanden en Aegon opgeschort tot 1 juli 2019. Per 1 juli 2019 is werkneemster in dienst getreden van ARAG Rechtsbijstand. Per 1 juli 2019 heeft SRK haar activiteiten beëindigd en heeft zij haar (statutaire) naam gewijzigd in Stichting Afwikkeling SRK. Werkneemster vordert na beëindiging van de arbeidsovereenkomst met SRK transitievergoeding, schadevergoeding en als nevenverzoeken informatie om te kunnen

beoordelen of zij als gevolg van haar indiensttreding bij ARAG enig pensioennadeel ondervindt en, voor het geval daarvan sprake zou, verzoekt zij compensatie van dat nadeel. Arbeidsrechtelijk is aan de opsplitsing van SRK uitvoering gegeven doordat een deel van de werknemers van SRK in dienst is getreden van SRK 2.0 en ARAG en de overige werknemers in het kader van 'overgang van onderneming' in dienst zijn gekomen van DAS. Werknemers die in dienst wilden treden van SRK 2.0, ARAG of DAS konden hun voorkeur kenbaar maken. Onbetwist is dat werkneemster haar belangstelling voor indiensttreding bij ARAG op de hierboven beschreven wijze op de betreffende website kenbaar heeft gemaakt. Dat is ook het startpunt geweest voor het proces dat uiteindelijk tot haar indiensttreding bij ARAG heeft geleid. Medio juni (2019) kreeg zij te horen dat zij tewerkgesteld kon worden bij ARAG in de functie van expert jurist arbeidsrecht, onder voorwaarde van het bereiken van overeenstemming over arbeidsvoorwaarden. Deze voorwaarde is vervuld, gegeven het feit dat werkneemster zelf stelt dat zij per 1 juli 2019 bij ARAG in dienst is getreden. Op of direct na 20 juni 2019, dus tijdens haar onderhandelingen met ARAG, heeft werkneemster van SRK een brief ontvangen met de volgende aanhef: *'Beste [voornaam werknemer], Gezien je indiensttreding bij ARAG, eindigt het dienstverband met SRK Rechtsbijstand per 1 juli 2019 met wederzijds goedvinden. Jouw laatste werkdag is 28 juni 2019.'* Niet gebleken is dat werkneemster eerder dan bij brief van 24 juli 2019 aan SRK heeft laten weten dat naar haar mening sprake was van een eenzijdige opzegging van haar dienstverband met SRK. SRK heeft op 20 juni 2019 schriftelijk een *aanbod* aan werkneemster gedaan om de arbeidsovereenkomst met wederzijds goedvinden te beëindigen. Uit het feit dat werkneemster met deze wetenschap vervolgens (a) met ARAG tot overeenstemming is gekomen, (b) vanaf 1 juli 2019 daadwerkelijk bij ARAG in dienst is gekomen en (c) zich ten opzichte van SRK zodanig heeft gedragen, onder meer door zonder protest de bedrijfseigendommen van SRK in te leveren, dat zij haar arbeidsovereenkomst als beëindigd beschouwde, mocht SRK op de voet van artikel 3:35 BW het gerechtvaardigd vertrouwen hebben dat werkneemster met beëindiging van de arbeidsovereenkomst met wederzijds goedvinden, zoals aangekondigd in de brief van 29 juni 2019 instemde. In die zin heeft werkneemster het aanbod tot beëindiging van de arbeidsovereenkomst met wederzijds goedvinden van SRK *aanvaard*. Daarmee is dus een overeenkomst tot beëindiging van de arbeidsovereenkomst met wederzijds goedvinden tussen werkneemster en SRK tot stand gekomen. De kantonrechter oordeelt dat de arbeidsovereenkomst tussen werkneemster en SRK op 30 juni 2019 met wederzijds goedvinden is beëindigd. Werkneemster heeft daarmee geen recht op de transitievergoeding, noch op de gefixeerde schadevergoeding en ook niet op een billijke vergoeding. SRK mag zich bij akte uitlaten over de nevenverzoeken.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 07-02-2020

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2020:5309

Zaaknummer: 8012879 RP VERZ 19-50514

Rechters: C.W.D. Bom

Wetsartikelen: 7:670bBW, 7:671 BW en 3:35 BW

RECHTSPRAAK

Geen partnerpensioen: aanmelden samenlevingsovereenkomst door deelnemer was vereist voor overlijden

Vrouw verzoekt het pensioenfonds Curaçao om registratie van de samenlevingsovereenkomst met haar inmiddels overleden man. Dan kan zij in aanmerking komen voor partnerpensioen. Het pensioenfonds wijst dat verzoek af omdat kort gezegd registratie niet mogelijk is na overlijden van een (gewezen) overheidsdienaar. Het gerecht oordeelt dat het beroep van de vrouw daartegen ongegrond is. Registratie van de samenlevingsovereenkomst was een constitutief vereiste. De man heeft als overheidsdienaar de samenlevingsovereenkomst niet laten registreren.

Vrouw verzoekt om registratie van haar samenlevingsovereenkomst met een overheidsdienaar bij het Algemeen pensioenfonds van Curaçao. Het pensioenfonds heeft dat verzoek afgewezen en het bezwaar daartegen ongegrond verklaard. Op grond van artikel 31a lid 1 van de Pensioenlandsverordening overheidsdienaren blijkt van het bestaan van een samenlevingsovereenkomst uit het aanmelden van de samenlevingsovereenkomst door de overheidsdienaar of gewezen overheidsdienaar bij het bestuur. Op grond van het tweede lid worden aangemelde samenlevingsovereenkomsten door het bestuur ingeschreven in een door het bestuur daartoe aangehouden register, mits is voldaan aan de in het vierde lid gestelde voorwaarden. Op grond van het derde lid kan de partner uit de samenlevingsovereenkomst alleen aan een in het register ingeschreven samenlevingsovereenkomst rechten ontleen. Op grond van het vierde lid geschiedt het aanmelden van de samenlevingsovereenkomst door de overheidsdienaar of gewezen overheidsdienaar door middel van een door het bestuur vastgesteld formulier. Vast staat dat klagster een liefdesrelatie had met wijlen haar partner die tot aan zijn overlijden op 25 september 2017 overheidsdienaar was. Op 23 maart 2018 heeft klagster aan verweerder een samenlevingsovereenkomst ter registratie aangeboden. Bij de primaire beslissing heeft verweerder het verzoek om registratie afgewezen met als reden dat

geen sprake was van een aanvraag ter registratie van een samenlevingsovereenkomst door de (gewezen) overheidsdienaar. In de landsverordening is uitdrukkelijk opgenomen dat de registratie van de samenlevingsovereenkomst alleen door de (gewezen) overheidsdienaar, in dit geval wijlen de partner, kan geschieden. Reeds om die reden faalt het betoog van klaagster dat zij als belanghebbende gerechtigd is om de samenlevingsovereenkomst ter registratie aan verweerder aan te bieden. Het Gerecht kan klaagster ook niet volgen in haar stelling dat de registratie van de samenlevingsovereenkomst bij verweerder geen constitutieve vereiste is. Artikel 31a lid 3 van de pensioenlandsverordening bepaalt immers dat de partner alleen aan een in het register ingeschreven samenlevingsovereenkomst als nabestaande rechten kan ontlenen. Hieruit volgt dat de registratie van de samenlevingsovereenkomst wel een constitutief vereiste is voor het ontstaan van het recht op een uitkering. Zelfs als zou worden aangenomen dat sprake is van een samenlevingsovereenkomst tussen partner en klaagster, is niet in geschil dat haar partner deze niet conform artikel 31a lid 4 van de pensioenlandsverordening bij verweerder heeft geregistreerd. Al om die reden heeft klaagster geen recht op enige uitkering in verband met bedoelde samenlevingsovereenkomst.

Instantie: Gerecht in Ambtenarenzaken van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 28-05-2020

ECLI: ECLI:NL:OGAACMB:2020:49

Zaaknummer: CUR201804443

Rechters: N.M. Martinez

Advocaten: O.A. Martina en A.D. Juliana

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Werknemer heeft op grond van garantieregeling geen recht op aanvulling ontvangen pensioenuitkering

Appellant vordert van pensioenfonds hogere uitkering op grond van garantieregeling. Volgens hem is het pensioenfonds de garantieregeling niet correct nagekomen, althans is die regeling verkeerd toegepast. Volgens hem moet uitgegaan worden van opgebouwd pensioen op 65 jaar dat onderdeel uitmaakt van de garantie en moet dit vergeleken worden met het geïndexeerd garantiebedrag op 65-jarige leeftijd. Het hof legt de garantieregeling zo uit dat de gepensioneerde op grond van de garantieregeling geen recht heeft op een hogere pensioenuitkering dan die hij feitelijk ontvangt.

Appellant is op 28 december 1970 in dienst getreden bij Haskoning DHV Nederland. Vanaf 1 oktober 2010 ontvangt hij een ouderdomspensioen van € 67.089 bruto (exclusief omgeruild partnerpensioen) per jaar van het Pensioenfonds. In het jaar 1991 is het bedrijfsonderdeel AIB van Philips, waar appellant werkzaam was, overgedragen aan DHV. De rechten en verplichtingen uit hoofde van de arbeidsovereenkomsten, waaronder die van appellant, zijn overgegaan naar DHV. Tussen Philips en DHV zijn afspraken gemaakt over de overgang van de pensioenen van de AIB-werknemers, neergelegd in de Pensioenafspraken d.d. 25 oktober 1991. Aan de werknemers van AIB, onder wie appellant, is in het kader van de overgang van hun pensioenen naar het Pensioenfonds de keuze geboden om de pensioenaanspraken collectief over te dragen aan het Pensioenfonds, dan wel een premievrije polis van het Philips Pensioenfonds te ontvangen. Aan de AIB-werknemers is een “Pensioenoverzicht AIB-Medewerkers i.v.m. overgang naar DHV per 1 november 1991” verstrekt. Hierin is een cijfermatige onderbouwing gegeven van de gevolgen van een collectieve overdracht van het pensioen, respectievelijk het verstrekken van een premievrije polis. Bij het Pensioenoverzicht hoort een bijlage “Verklaring bij pensioen-overzicht AIB-medewerkers” van 23 oktober 1991. Aan appellant is een garantieregeling aangeboden. Appellant heeft ervoor gekozen zijn opgebouwde pensioen bij het Philips Pensioenfonds over te dragen aan het Pensioenfonds

onder toepassing van de Garantieregeling. Appellant is ingevolge de vaststellingsovereenkomst met zijn werkgever met ingang van 1 oktober 2008, de maand waarin hij 63 jaar is geworden, met prepensioen (TOP) gegaan. Het pensioenreglement kent sinds 2004 een prepensioenleeftijd van 63,5 jaar. Het ouderdomspensioen van appellant is ingegaan per 1 oktober 2010, de maand waarin hij 65 jaar is geworden. Bij brieven van de gemachtigde van appellant van 29 november 2012, 29 april 2013 en 23 januari 2014 is het Pensioenfonds aangeschreven en verzocht om uitvoering te geven aan de Garantieregeling op de wijze zoals door appellant wordt voorgestaan. De kantonrechter heeft bij vonnis van 10 augustus 2016, verkort weergegeven, voor recht verklaard dat het Pensioenfonds de Garantieregeling niet correct is nagekomen, verkeerd heeft toegepast en dat uitgegaan dient te worden van de opgebouwde pensioenrechten op 65-jarige leeftijd. De kantonrechter heeft het Pensioenfonds veroordeeld met terugwerkende kracht vanaf 1 oktober 2010 de Garantieregeling na te komen, namelijk het garantiebedrag op 65-jarige leeftijd van appellant te vergelijken met het conform de garantie opgebouwde ouderdomspensioen bij DHV sinds 1 november 1991 en het verschil ten gunste van het garantiebedrag toe te voegen aan de pensioenuitkering. Het hof overweegt dat vaststaat dat de pensioenuitkering die appellant vanaf zijn 65-jarige leeftijd per 1 oktober 2010 feitelijk ontvangt, lager is dan het Garantiebedrag. Het Pensioenfonds stelt onbetwist dat de reden hiervan is gelegen in de keuzes die appellant heeft gemaakt in het kader van de met DHV gesloten vaststellingsovereenkomst. Partijen verschillen van inzicht over het antwoord op de vraag voor wiens rekening en risico het op grond van de Garantieregeling moet komen dat appellant ten gevolge van de hiervoor genoemde omstandigheden minder pensioen ontvangt dan het Garantiebedrag. Tussen het Pensioenfonds en appellant staat dus vast dat de Garantieregeling bij vervanging van de VUT- door de TOP-regeling van kracht is gebleven. Maar daarmee is naar het oordeel van het hof niet gegeven dat appellant onverkort kan blijven vasthouden aan de uitgangspunten die in 1991 aan de berekeningen ten grondslag hebben gelegen. Bij de totstandkoming van de Garantieregeling is uitdrukkelijk rekening gehouden met de mogelijkheid dat de VUT-regeling van DHV zou eindigen. Dat is bij herhaling gemeld in de Toelichting en in het Pensioenoverzicht zijn daar ook verschillende scenario's voor uitgerekend. Anders dan appellant betoogt heeft het Pensioenfonds in de Garantieregeling dan ook niet alle risico's voor alle toekomstige wijzigingen op zich genomen, nu immers uitdrukkelijk is bepaald dat de Garantieregeling zou vervallen bij het eindigen van de VUT-regeling. Tegen de achtergrond van de bedoeling van de Garantieregeling, zoals deze (ook voor appellant kenbaar) uit de Toelichting blijkt, moet de Garantieregeling daarom aldus worden begrepen dat deze appellant niet beoogt te vrijwaren van de gevolgen van wijziging van de VUT-regeling in de TOP-regeling. Het uitgangspunt bij de uitvoering van de Garantieregeling is het pensioenreglement van het Pensioenfonds, zoals appellant ook erkent.

Appellant is aan wijzigingen van het pensioenreglement dan ook gebonden. Het enkele feit dat bij de berekening van het Garantiebedrag destijds is uitgegaan van een VUT-gerechtigde leeftijd van 61 jaar maakt niet dat deze leeftijd en de andere uitgangspunten uit 1991 voor appellant, ongeacht latere (wettelijke) wijzigingen of wijzigingen in de pensioenreglementen, zouden blijven gelden. Dat staat niet in de Garantieregeling en bovendien was de Garantieregeling uitdrukkelijk en kenbaar gekoppeld aan het voortbestaan van de VUT-regeling. Het eindigen van de VUT-regeling heeft voor appellant niet geleid tot verval van de Garantieregeling. Door de vervanging van de VUT-regeling door de TOP-regeling is hij voor de uitvoering van de Garantieregeling naar het oordeel van het hof gebonden (gemaakt) aan de voorwaarden van deze TOP-regeling. Dit betekent dat zijn keuzes om eerder dan de TOP-gerechtigde leeftijd met (pre)pensioen te gaan en zijn dienstverband tot 80% terug te brengen, waardoor zijn pensioenuitkering niet de hoogte van het Garantiebedrag bereikt, voor zijn rekening dienen te blijven. Het voorgaande betekent dat appellant op grond van de Garantieregeling geen aanspraak kan maken op aanvulling van door hem vanaf 1 oktober 2010 feitelijk ontvangen pensioenuitkering tot het Garantiebedrag.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 13-11-2018

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2018:9905

Zaaknummer: 200.205.472

Rechters: A.E.F. Hillen, J. van de Merwe en P.G. Vestering

Advocaten: T.J. Zuiderman en M.P.C. Bilderbeek

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Wijziging van eindloon naar premieovereenkomst rechtsgeldig

Werknemer protesteert tegen een wijziging van eindloon naar premieovereenkomst in 2001 door zijn voormalig werkgever. Hij stelt niet te hebben ingestemd met die wijziging en vordert schadevergoeding. De kantonrechter is – voor zover instemming van werknemer al niet uit ondertekening van het aanvraagformulier dan wel uit de gestelde waardeoverdracht zou kunnen worden afgeleid – op grond van verschillende omstandigheden van oordeel dat werkgever erop heeft mogen vertrouwen dat werknemer heeft ingestemd met de wijziging van de pensioenregeling. Werkgever heeft gezorgd voor voldoende informatie en advies over de wijziging.

Werknemer is op 15 november 1979 in dienst getreden bij een van de rechtsvoorgangers van werkgever in de functie van magazijnmedewerker/heftruckchauffeur. Medio 2000 heeft werkgever besloten om de toepasselijke pensioenregeling ten aanzien van zijn werknemers jonger dan 50 jaar (geboren na 1 januari 1950 of in dienst gekomen na 1 januari 2001) van een eindloonregeling om te gaan zetten in een beschikbarepremieregeling. In verband met een reorganisatie binnen werkgever is het dienstverband van werknemer per 1 april 2011 geëindigd. Werknemer heeft bij gebrek aan wetenschap betwist dat hij toestemming heeft verleend voor de pensioenwijziging. Hij vordert schadevergoeding wegens wanprestatie c.q. onrechtmatige daad. De kantonrechter overweegt dat naar vaste rechtspraak de vraag of een overeenkomst tot wijziging van de pensioenaanspraak tot stand is gekomen, in beginsel moet worden beantwoord aan de hand van de algemene regels voor de totstandkoming van een (nadere) overeenkomst, zij het dat, gelet op de aard van de rechtsverhouding tussen werkgever en werknemer, de werkgever slechts erop mag vertrouwen dat een individuele werknemer heeft ingestemd met een wijziging van zijn arbeidsvoorwaarden die voor hem een verslechtering daarvan inhoudt, indien aan de werknemer duidelijkheid over de inhoud van die wijziging is verschaft en op grond van verklaringen of gedragingen van de werknemer mag

worden aangenomen dat deze welbewust met die wijziging heeft ingestemd. Daarbij heeft te gelden dat ook van stilzwijgende instemming sprake kan zijn. De kantonrechter is – voor zover instemming van werknemer al niet uit ondertekening van het aanvraagformulier dan wel uit de gestelde waardeoverdracht zou kunnen worden afgeleid – op grond van verschillende omstandigheden van oordeel dat werkgever erop heeft mogen vertrouwen dat werknemer heeft ingestemd met de wijziging van de pensioenregeling. De kantonrechter stelt vast dat: (a) de wijziging niet alleen een verslechtering is voor de werknemers van werkgever, aangezien de eigen bijdrage niet is gewijzigd en de wijziging niet heeft plaatsgevonden ten aanzien van de werknemers die op dat moment 50 jaar of ouder waren; (b) werknemer (zo heeft hij ter zitting verklaard) zijn map met pensioengegevens ter inzage heeft gegeven aan een pensioenadviseur/voorlichter van werkgever; (c) de wijziging is besproken met alle werknemers in een algemene bijeenkomst waar werknemer voor is uitgenodigd maar waarop hij niet is verschenen, terwijl werknemer zijn (door werkgever betwiste) stelling dat hij niet op de bijeenkomst aanwezig kon zijn omdat het rooster daarvoor geen ruimte bood niet (voldoende) heeft onderbouwd; (d) er een Powerpointpresentatie is gegeven die naderhand ook ter hand is gesteld aan de werknemers, met daarin opgenomen de belangrijkste wijzigingen van de pensioenregeling; (e) aan alle werknemers de mogelijkheid is geboden om individuele gesprekken te voeren, waarbij persoonlijke vragen konden worden gesteld, van welke mogelijkheid werknemer – zonder opgaaf van redenen – geen gebruik heeft gemaakt; (f) werknemer, noch andere werknemers, zich tegen de invoering van de wijziging hebben gekeerd; (g) werknemer een aanmeldingsformulier voor een beleggingskeuze heeft ingevuld en ondertekend; (h) werknemer niet, althans onweersproken, heeft gesteld dat hij vanaf 2003 zogenoemde Factor A-brieven heeft ontvangen; (i) er in 2009 wederom een georganiseerde bijeenkomst op de werkvloer bij werkgever heeft plaatsgevonden ten aanzien van het pensioen; (j) werknemer een beleggingskeuze heeft doorgevoerd, maar deze vervolgens heeft teruggedraaid; (k) nadat in 2011 het dienstverband van werknemer bij werkgever was geëindigd, werknemer informatie over zijn pensioenregeling en de waardeoverdracht daarvan heeft ontvangen; (l) werknemer zich pas in 2016 op het standpunt heeft gesteld dat hij geen weet had van de gewijzigde pensioenregeling dan wel dat hij hiermee niet heeft ingestemd. De kantonrechter stelt voorop dat ten tijde van de wijziging van de pensioenregeling de Pensioen- en spaarfondsenwet (PSW) van kracht was. In artikel 17 PSW was voorzien in een informatieverplichting die evenwel op het bestuur van het pensioen- of spaarfonds rustte, dus niet op de werkgever. In artikel 7:655 BW is (en was ook toen al) wel een informatieverplichting opgenomen voor de werkgever, die echter (ook voor wat betreft pensioen) slechts verplicht(te) tot het informeren over deelname aan een pensioenregeling en niet over de inhoud van die regeling. De betreffende bepaling geeft overigens ook geen limitatieve opsomming. Voorts geldt (en gold) op grond van artikel 7:611 BW dat de werkgever

(en werknemer) zich als goed werkgever (en werknemer) dient (dienen) te gedragen. Het ligt in de rede dat een werkgever in een dergelijk geval zorgt voor voldoende informatievoorziening en advisering. In het onderhavige geval is daaraan voldaan: Air Liquide heeft werknemer behoorlijk in de gelegenheid gesteld informatie en advies in te winnen, waarbij hem tevens de mogelijkheid is geboden om persoonlijk advies in te winnen over zijn pensioen. Dat werknemer heeft nagelaten om gebruik te maken van die mogelijkheden, kan niet aan werkgever worden tegengeworpen. Gelet op het voorgaande kan werknemer zich er niet op beroepen dat hij onvoldoende kennis van zaken had. Er moet daarom geconcludeerd worden dat werkgever niet is tekortgeschoten in zijn informatieplicht en hij niet onrechtmatig heeft gehandeld, waardoor de door werknemer gevorderde schadevergoeding niet toewijsbaar is.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 15-05-2019

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2019:6271

Zaaknummer: 6218728 CV EXPL 17-3657 en 6512642 CV EXPL 17-5617

Rechters: A.G.M. Zander

Advocaten: A.C. de Voogd en O.B. Zwijnenberg

Wetsartikelen: 3:310 BW, 7:611 BW, 7:655 BW en 17 PSW

RECHTSPRAAK

Verwijt gepensioneerde aan pensioenfonds dat pensioenuitkering te laag is, slaagt niet

Werknemer was werkzaam bij onderdeel van Philips. Vanaf 1 november 1991 is hij overgegaan naar DHV en in dienst gebleven tot zijn pensioen in november 2010. Bij de overgang in 1991 zijn afspraken gemaakt, overgangsmaatregelen getroffen en heeft waardeoverdracht plaatsgevonden. Hij meent dat zijn pensioenuitkering te laag is en spreekt het pensioenfonds aan. Het hof oordeelt aan de hand van de gemaakte afspraken dat het verwijt van de gepensioneerde aan het pensioenfonds dat de uitkering te laag is, niet slaagt.

Appellant was tot 1 november 1991 werkzaam bij een onderdeel van Philips, het Architecten- en Ingenieursbureau (AIB). AIB is per 1 november 1991 overgegaan naar DHV Bouw en Industrie B.V (DHV). De rechten en verplichtingen uit de arbeidsovereenkomst die bestond tussen appellant en AIB zijn van rechtswege overgegaan naar DHV. Appellant is vanaf 1 november 1991 tot aan zijn pensioen op 1 november 2010 bij DHV in dienst geweest. Vanaf 1 november 2010 ontvangt appellant een ouderdomspensioen van € 48.989,06 bruto per jaar. Appellant heeft gedurende zijn dienstverband met AIB en DHV pensioen opgebouwd. Dit pensioen is ondergebracht bij het Pensioenfonds. In verband met de overgang van AIB naar DHV is het bij AIB opgebouwde pensioen overgedragen aan het Pensioenfonds. In dat kader zijn Afspraken gemaakt tussen vakbonden, DHV en Philips en overgangsmaatregelen getroffen. Appellant heeft er, net als circa 102 oud-collega's bij AIB, bij de overgang van AIB naar DHV voor gekozen om de waarde van zijn pensioenaanspraken – betreffende pensioen over de periode van 60 tot 65 jaar (hierna: Deel A) en pensioen over de periode vanaf 65 jaar (hierna: Deel B), zie artikel 2 van de Afspraken – van de Philips pensioenfonds over te dragen naar het Pensioenfonds. Appellant verwijt het Pensioenfonds dat zijn pensioenuitkering te laag is. Bij de omzetting van de VUT-regeling naar de TOP-regeling zouden 3,1667 TOP-deelnemersjaren te weinig zijn toegekend. Het hof is van oordeel dat uit de Afspraken volgt dat het Pensioenfonds Deel A mocht aanwenden voor de financiering van

de VUT-uitkering en daarmee gelijk te stellen regelingen, zoals het gerechtshof Amsterdam ook heeft overwogen. Uit de Afspraken blijkt immers dat Deel A wordt ingezet om deelname van de oud AIB-medewerkers aan de vervroegde uittredingsregeling van DHV mogelijk te maken. In artikel 3 van de Afspraken is bepaald dat wanneer en in zoverre de deelnemer gebruikmaakt van een vervroegde uittredingsregeling Deel A wordt aangewend voor de financiering daarvan en dat van een eventueel surplus extra ouderdomspensioen wordt ingekocht. Volgens artikel 6 wordt, indien geen gebruik gemaakt wordt van een vervroegde uittredingsregeling of indien geen VUT-regeling meer bestaat, Deel A aangewend voor verhoging van het ouderdomspensioen. Anders dan appellant betoogt, blijkt uit deze twee artikelen dat Deel A werd aangewend voor de financiering van de VUT-regeling en daarmee gelijk te stellen regelingen van DHV (waaraan de oud AIB-medewerkers door hun indiensttreding deelnemer werden) en dat de omzetting van Deel A in verhoging van het ouderdomspensioen plaatsvindt op het moment waarop geen gebruik gemaakt wordt van een vervroegde uittredingsregeling of op het moment waarop een dergelijke regeling niet meer bestaat. Bij appellant was dat moment in 2006. Op dat moment bestond er nog een vervroegde uittredingsregeling en besloot appellant dat hij daarvan geen gebruik wilde maken. Uit de Afspraken blijkt niet dat het Pensioenfonds gehouden was om Deel A tot dat moment 'op de plank' te laten liggen om dit (op het moment waarop duidelijk was of appellant al dan niet gebruik zou maken van een prepensioenregeling) om te zetten in een premievrij recht op ouderdomspensioen, dat vanaf 1 november 1991 tot aan de pensioengerechtigde leeftijd moet worden geïndexeerd conform de salarisontwikkeling met een gekoppeld partnerpensioen van 76%. Dat staat immers niet in de Afspraken, zodat die daarvoor geen basis bieden. Daarbij dient ook bedacht te worden dat appellant (mede door aanwending van Deel A) gedurende het dienstverband bij DHV, zoals hem ook bekend was, rechten opbouwde voor (de mogelijkheid) om eerder dan zijn pensioengerechtigde leeftijd te stoppen met werken. De verplichting tot omzetting van die opgebouwde rechten in een verhoging van het ouderdomspensioen ontstond voor het Pensioenfonds (pas) op het moment waarop duidelijk werd dat appellant zou doorwerken tot zijn pensioengerechtigde leeftijd. Uit de toelichting bij de berekening blijkt dat de beide TOP-aanspraken (die overeenkomend met vier jaar en twee maanden én die met elf jaar) zijn omgezet in ouderdomspensioen. Dit betekent dat in totaal vijftien jaar en twee maanden zijn omgezet. Het hof kan daarom niet inzien dat aan appellant te weinig TOP-rechten zouden zijn toegekend en dat hij hier bovenop nog 3,1667 TOP-deelnemersjaren zou moeten krijgen, zoals hij vordert.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 03-12-2019

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2019:10328

Zaaknummer: 200.226.833

Rechters: A.E.F. Hillen, B.J. Engberts en P.G. Vestering

Advocaten: B.F.M. Evers en S.J. Cammelbeeck

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vorderingen van werknemster pensioeninformatie grotendeels afgewezen

Werkneemster vordert na beëindiging van de arbeidsovereenkomst transitievergoeding, schadevergoeding en als nevenverzoeken informatie om te kunnen beoordelen of zij als gevolg van haar indiensttreding bij ARAG enig pensioennadeel ondervindt en, voor het geval daarvan sprake zou, verzoekt zij compensatie van dat nadeel. Zij vordert informatie over het bij SRK opgebouwd pensioen en haar opbouw bij ARAG. De rechtbank wijst de vordering tot specificatie van de aangeboden pensioencompensatie toe. De overige vorderingen van werknemster tot informatie, onder meer tot beantwoording van vragen, individuele vergelijking uitkomst pensioenregelingen en nadere informatie over het indexatiedepot, wijst de rechtbank af.

Werkneemster heeft in deze procedure een aantal nevenverzoeken gedaan die alle verband houden met de opbouw van haar pensioen bij SRK Rechtsbijstand, de aanvulling door SRK van het door werknemster bij SRK opgebouwde pensioen bij de pensioenuitvoerder van SRK (Nationale Nederlanden) en de verdere opbouw van haar pensioen bij ARAG. Zij vordert veroordeling tot het verstrekken van een specificatie van het bedrag van € 7.334,23 (bruto) en het beantwoorden van een aantal door haar gestelde vragen. De kantonrechter volgt werknemster in zoverre dat uit de overgelegde stukken blijkt dat iedere (ex-)werknemer van SRK recht heeft op een compensatie, bij de berekening waarvan bepaalde persoonlijke omstandigheden een rol spelen. Dat betekent dat het bedrag van € 7.334,23 de resultante is van een aantal factoren. Weliswaar heeft SRK als producties E2 bij haar akte van 6 februari 2020 een overzicht overgelegd van het opgebouwde ouderdomspensioen van werknemster, maar het bedrag van de eenmalige compensatie van € 7.334,23 wordt weergegeven zonder enige onderbouwing en/of toelichting over de wijze van berekening. Het moet voor SRK een niet al te grote opgave zijn de factoren, die leiden tot dit eindbedrag aan werknemster te verstrekken. Daarom zal de kantonrechter SRK tot een specificatie van dat bedrag

veroordelen. De kantonrechter ziet vooralsnog geen reden aan deze veroordeling een dwangsom te verbinden, omdat van SRK verwacht mag worden dat zij zich aan een rechterlijke beslissing houdt. De overige elementen van nevenverzoek V zullen worden afgewezen. Werkneemster heeft inderdaad in haar brief van 27 december 2019 een aantal vragen gesteld. Voor zover SRK niet reeds eerder op deze vragen is ingegaan, is zij in haar akte van 5 februari 2020 tot op een zeker detailniveau ingegaan op de vragen van werkneemster. In dat licht kon werkneemster het niet laten bij een enkele ontkenning (akte van 4 maart 2020, p. 2, eerste alinea), dat *'Mijn vragen helemaal niet [zijn] beantwoord'*. Het had op haar weg gelegen om concreter aan te geven welke vragen nog niet waren beantwoord. Nevenverzoek VI betreft het doen maken van een individuele vergelijking tussen de (hypothetische) pensioenaanspraken in het geval zij in dienst zou zijn gebleven bij SRK, kennelijk onder de aanname dat tot haar pensioendatum geen wijzigingen in de pensioenopbouw zouden plaatsvinden en de (evenzeer hypothetische) pensioenaanspraken bij ARAG. Van de zijde van SRK is erkend dat de pensioenregeling bij ARAG minder gunstig is dan die bij SRK, maar in dat kader is een compensatieregeling overeengekomen. De kantonrechter volgt SRK in de stelling dat er feitelijk geen sprake is van wijziging van de pensioenregeling van werkneemster. Zij blijft immers deelnemer in de pensioenregeling van SRK, weliswaar als 'niet-actieve deelnemer' of 'slaper' en zij zal te zijner tijd pensioenuitkering vanuit de pensioenuitvoerder Nationale Nederlanden ontvangen, tenzij in de tussentijd een waardeoverdracht heeft plaatsgevonden naar de pensioenuitvoerder van ARAG (of enige andere toekomstige werkgever van werkneemster). Daarnaast is zij sinds 1 juli 2019 deelnemer geworden in een andere pensioenregeling (met andere voorwaarden), namelijk de pensioenregeling van ARAG. Zowel de waardeontwikkeling in de pensioenregeling van SRK, in het geval zij daarin een actieve deelnemer zou zijn gebleven, als de waardeontwikkeling in de pensioenregeling van ARAG zijn op dit moment niet concreet op geld te waarderen. Gelet op de tekst van dit nevenverzoek gaat het werkneemster om een compensatie voor mogelijk pensioennadeel. Een vergelijking tussen twee hypothetische berekeningen kan echter nimmer een concreet, thans op geld te waarderen nadeel opleveren. Reeds daarom zal dit nevenverzoek worden afgewezen. Nevenverzoeken VII en VIII betreffen informatie omtrent het indexatiedepot bij de pensioenuitvoerder van SRK. Naar het oordeel van de rechtbank heeft SRK deze informatie in voldoende mate verstrekt, in de zin dat zij duidelijk heeft gemaakt dat over de jaren 2017 en 2018 vanuit het depot nog een zekere indexatie mogelijk is gemaakt, maar dat het depot sindsdien 'op' is. Daarbij is niet gebleken dat de pensioenaanspraken van werkneemster niet ook over de jaren 2017 en 2018 zijn geïndexeerd. Deze nevenverzoeken zullen aldus worden afgewezen. Nevenverzoek IX ten slotte betreft een verklaring voor recht met betrekking tot de 'Overeenkomst op hoofdlijnen'. De kantonrechter volgt in deze SRK dat werkneemster geen partij is bij deze overeenkomst en dat deze

overeenkomst daarmee buiten het bereik van artikel 7:686a lid 3 BW ligt. Ook dit nevenverzoek zal daarom worden afgewezen.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 18-03-2020

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2020:5311

Zaaknummer: 8012879 RP VERZ 19-50514

Rechters: C.W.D. Bom

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Wettelijke schuldsanering tussentijds beëindigd na verzwijgen pensioenvermogen

Wettelijke schuldsanering is op verzoek van de bewindvoerder tussentijds beëindigd door de rechtbank. Appellante heeft vermogensbestanddelen over pensioen voor de bewindvoerder verzwegen. Het hof laat dat oordeel van de rechtbank in stand.

Op verzoek van appellante is op 2 oktober 2018 de wettelijke schuldsaneringsregeling uitgesproken. Bij vonnis van de rechtbank van 3 maart 2020 is de toepassing van de wettelijke schuldsaneringsregeling op verzoek van de bewindvoerder tussentijds beëindigd. Aan deze beslissing ligt ten grondslag dat appellante doelbewust – in strijd met de doelstellingen van de schuldsaneringsregeling – vermogensbestanddelen voor de bewindvoerder heeft verzwegen, te weten: (1) een pensioenvoorziening bij Zwitserleven, (2) een levensverzekering bij Aegon (€ 1.239,30) en (3) een pensioenvoorziening bij het pensioenfonds Horeca & Catering. Daarmee heeft appellante getracht haar schuldeisers te benadelen en heeft zij de informatieplicht geschonden, aldus de rechtbank. Appellante verzoekt in hoger beroep de schuldsaneringsregeling op haar van toepassing te laten, dan wel de looptijd van die regeling te verlengen.

Appellante heeft er veel spijt van dat zij de informatie over het pensioen van Zwitserleven niet aan de bewindvoerder heeft gemeld en dat zij buiten de bewindvoerder om ervoor heeft gekozen dat pensioen na de (voorgenomen) beëindiging van haar schuldsaneringsregeling te laten uitkeren om vervolgens met dat geld de vloer in haar woning te (laten) vervangen.

Met een beroep op haar psychische gesteldheid (waartoe zij verklaringen van haar psychiater van 14 november 2013 en 24 februari 2020 heeft overgelegd; in die laatste verklaring staat dat zij kampt met verwerkingsproblemen, problemen ervaart in de omgang met instanties en snel belast raakt) voert zij aan dat zij de bewindvoerder niet bewust informatie heeft onthouden. Zij was zich niet geheel bewust van waar zij mee bezig was en had geen overzicht meer. Juist om die reden staat zij langdurig onder beschermingsbewind. Het hof stelt voorop dat een

schuldenaar tijdens de wettelijke schuldsaneringsregeling de bewindvoerder tijdig, gevraagd en ongevraagd, alle voor die regeling relevante informatie moet verstrekken. Het niet verstrekken van inlichtingen kan reden voor tussentijdse beëindiging van de schuldsaneringsregeling vormen als dit een duidelijke aanwijzing vormt dat bij de schuldenaar de van hem te vergen medewerking aan een doeltreffende uitvoering van de schuldsaneringsregeling ontbreekt (zie onder meer HR 15 februari 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD9144). Appellante erkent dat zij de bewindvoerder doelbewust niet in kennis heeft gesteld van de brief van 27 maart 2019 van Zwitserleven en (dus) ook over de inhoud daarvan niet met hem in overleg is getreden. In de brief van Zwitserleven is zij erop gewezen dat zij vanaf 1 oktober 2019 recht heeft op een ouderdomspensioen en is zij in de gelegenheid gesteld aan te geven hoe en per wanneer zij dat recht wenst te effectueren. Met de bewindvoerder en de rechtbank is het hof van oordeel dat appellante door haar (bij brief van

5 juli 2019 van Zwitserleven aan haar bevestigde) keuze tot uitstel van de pensioendatum tot 1 juli 2020 (dus per een datum waarop zij na afloop van de schuldsaneringsregeling vrij over het alsdan uitgekeerde bedrag had kunnen beschikken) met opgave van het adres van haar zoon en diens bankrekeningnummer waarop de uitkering had moeten plaatsvinden haar informatieplicht niet is nagekomen. Bovendien heeft zij (daarmee) geprobeerd de bewindvoerder te misleiden om zo de pensioengelden buiten de boedel te houden en hiermee haar schuldeisers te benadelen.

Appellante valt met betrekking tot de (afkoop van de) levensverzekering bij Aegon en de pensioenuitkering van Pensioenfonds Horeca & Catering ook aan te rekenen dat zij door haar ontvangen correspondentie over die uitkeringen (en door haar daarop gevolgde acties) niet, dan wel niet tijdig, aan de bewindvoerder heeft gemeld. Daarbij betreft het hof dat appellante de brief van Aegon niet meenam naar het gesprek met de bewindvoerder op 16 december 2019 en pas aan hem gaf toen daarover door hem werd doorgevraagd en dat uit de als productie 6 door appellante overgelegde brief van genoemd Pensioenfonds van 21 oktober 2019 voldoende duidelijk blijkt dat appellante bij dit fonds aanspraak had op een (aanvullend) pensioen.

Het hof is van oordeel dat de ernst van de schending van de informatieplicht met betrekking tot het pensioen van Zwitserleven en de poging die uitkering buiten de boedel te houden en zo de schuldeisers te benadelen op zichzelf reeds voldoende aanwijzing vormt dat bij appellante de van haar te vergen medewerking aan een doeltreffende uitvoering van de schuldsaneringsregeling ontbreekt, zodat die regeling terecht tussentijds is beëindigd.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 26-05-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:4109

Zaaknummer: 200.275.299

Rechters: B.J. Engberts, S.M. Evers en D.M.I. de Waele

Advocaten: J. Klomp

Wetsartikelen: 350 lid 3 aanhef en onder c en e Fw

RECHTSPRAAK

Verzekeraar mag te hoog arbeidsongeschiktheidspensioen gedeeltelijk terugvorderen

Verzekeraar vordert te veel betaalde aanvulling op arbeidsongeschiktheidspensioen terug nadat blijkt dat het arbeidsongeschiktheidspercentage lager was. Beroep op gerechtvaardigd vertrouwen slaagt niet. Het pensioenreglement is leidend. De gedeeltelijke terugvordering is niet verjaard en er is geen schending van de klachtplicht. Volledige terugvordering over de laatste vijf jaar is naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar, mede omdat de verzekeraar bekend had kunnen zijn met de verlaging. Toegewezen wordt de helft daarvan (zoals voorafgaand aan de procedure ook door de verzekeraar was aangeboden).

Het gaat in deze zaak om de vraag of ASR bevoegd is om het arbeidsongeschiktheidspensioen te verlagen en het volgens haar onverschuldigd betaalde van eiseres terug te vorderen. Eiseres is op 1 februari 2000 in dienst getreden bij (de rechtsvoorganger van de) werkgever. Uit hoofde van dat dienstverband is zij deelnemer aan de pensioenregeling die door ASR wordt uitgevoerd. Van die regeling maken een arbeidsongeschiktheidspensioen (AOP) en een WAO-aanvullingspensioen (WAP) onderdeel uit. Op 7 mei 2000 is eiseres wegens ziekte uitgevallen. Zij heeft daarna voor werkgever geen werkzaamheden meer verricht en is op 1 juli 2003 arbeidsongeschikt uit dienst gegaan. Het UWV heeft eiseres in of omstreeks mei 2001 voor 80-100% arbeidsongeschikt verklaard in de zin van de WAO. Omdat de werkgever van eiseres eigen risicodragers was, is de uitkering niet door het UWV uitgekeerd. Het arbeidsongeschiktheidspensioen van eiseres is ingegaan op 7 november 2001 op basis van volledige arbeidsongeschiktheid (80-100%). Tot 1 januari 2007 heeft ASR het arbeidsongeschiktheidspensioen aan de werkgever uitgekeerd. In het kader van de afwikkeling van een langlopend conflict over ontslag, re-integratie en arbeidsvoorwaarden is eiseres in 2006 met werkgever overeengekomen dat de WAO-uitkering en het

arbeidsongeschiktheidspensioen vanaf 1 januari 2007 rechtstreeks aan haar worden uitgekeerd. Bij brief van 1 december 2006 heeft ASR eiseres laten weten dat de uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen ten bedrage van € 2.750,16 bruto per maand vanaf 1 januari 2007 rechtstreeks aan haar wordt overgemaakt. Eiseres is er in deze brief op gewezen dat wijzigingen in de mate van haar arbeidsongeschiktheid terstond aan ASR gemeld moeten worden. In het voorjaar van 2006 heeft er door het UWV een herkeuring plaatsgevonden van de arbeidsongeschiktheid van eiseres. Bij beschikking van 23 november 2006 is het arbeidsongeschiktheidspercentage van eiseres per 23 januari 2007 verlaagd naar 65 tot 80%. ASR heeft eiseres bij brief van 21 september 2018 laten weten dat zij te veel arbeidsongeschiktheidspensioen heeft ontvangen. Het gaat om een bedrag van € 106.811 vanaf 1 februari 2007. ASR heeft bij brief van 7 februari een bedrag van € 46.135,58 teruggevorderd van eiseres over de periode 1 september 2013 tot 1 september 2018, te voldoen in maandelijkse termijnen van € 1.000. Eiseres heeft hiertegen bezwaar gemaakt. Partijen hebben veelvuldig met elkaar gecorrespondeerd om tot een oplossing te komen. In dat kader heeft ASR aangeboden haar vordering te halveren tot € 23.067,79. Eiseres is hier niet mee akkoord gegaan. Ze beroept zich onder meer op verjaring en schending van de klachtplicht. De rechtbank oordeelt dat geen sprake is van verjaring. ASR heeft bij brief van 21 september 2018 aanvankelijk aanspraak gemaakt op terugbetaling van onverschuldigd uitgekeerd pensioen vanaf 1 februari 2007. Bij brief van 7 februari 2019 heeft zij haar vordering beperkt tot € 46.135,58 over de periode van 1 september 2013 tot 1 september 2018. Gelet op de in artikel 3:309 BW opgenomen termijn van vijf jaar is van verjaring van (een deel van) de vordering derhalve geen sprake. Naar het oordeel van de kantonrechter is de klachtplicht ex artikel 6:89 BW niet geschreven voor een tekortkoming die zou bestaan uit het niet doorgeven van een gewijzigd arbeidsongeschiktheidspercentage door een deelnemer aan een pensioenregeling bij een pensioenverzekeraar. ASR stelt terecht dat uitgangspunt is dat voor de bepaling van de hoogte van een arbeidsongeschiktheidspensioen het pensioenreglement leidend is. Op grond van het pensioenreglement is de hoogte van het arbeidsongeschiktheidspensioen afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid. De mate van arbeidsongeschiktheid van eiseres is door het UWV tot 23 januari 2007 vastgesteld op 80-100%. Met ingang van 23 januari 2007 is dit verlaagd naar 65-80%. Het staat tussen partijen vast dat eiseres door deze wijziging op grond van het pensioenreglement per 1 februari 2007 recht heeft op een lager arbeidsongeschiktheidspensioen dan vóór die datum. Uitgaande van de in de e-mail van 17 juni 2019 opgenomen gegevens, die zoals hiervoor is overwogen niet (gemotiveerd) zijn betwist, leidt dit tot een verlaging van het arbeidsongeschiktheidspensioen per 1 februari 2007 van € 9.227,13 per jaar (€ 768,93 per maand). De kantonrechter acht voldoende komen vast te staan dat dit bedrag vanaf 1 februari 2007 tot 1 september 2018 zonder rechtsgrond en derhalve onverschuldigd aan eiseres is betaald. Nu in de brief van 1 december 2006 wordt aangegeven

dat eiseres wijzigingen in de mate van arbeidsongeschiktheid dient door te geven, had het op haar weg gelegen om (op zijn minst) bij ASR te informeren of ASR de wijziging van het arbeidsongeschiktheidspercentage al bij de berekening had meegenomen. Dit geldt temeer nu uit de stukken blijkt dat eiseres op dat moment werd vertegenwoordigd door een advocaat. Eiseres kan zich er niet met succes op beroepen dat bij haar het gerechtvaardigd vertrouwen is gewekt dat zij ook na 1 februari 2007 recht had op het in de brief van 1 december 2006 genoemde bedrag aan arbeidsongeschiktheidspensioen. ASR mocht de hoogte van het arbeidsongeschiktheidspensioen dan ook corrigeren per 1 september 2018. Hoewel de oorzaak van de toekenning van het te hoge arbeidsongeschiktheidspensioen ligt in de invloedssfeer van eiseres, is het duidelijk dat eiseres ASR niet bewust onjuist of onvolledig heeft geïnformeerd. Het staat ook vast dat ASR het arbeidsongeschiktheidspensioen vanaf 1 januari 2007 tot 1 september 2018 ongewijzigd aan eiseres heeft uitgekeerd, terwijl zij eerder tot aanpassing had kunnen overgaan. Uit de brieven van ASR aan eiseres blijkt namelijk dat ASR in ieder geval vanaf oktober 2013 bekend was, althans had kunnen zijn, met het verlaagde arbeidsongeschiktheidspercentage van eiseres. Uit het mutatiebericht had ASR dus kunnen (en dus moeten) concluderen dat vóór 10 juni 2012 sprake moest zijn geweest van een lager arbeidsongeschiktheidspercentage, en dat het aan eiseres betaalde pensioen dus te hoog moest zijn geweest. Het heeft daarna echter nog jaren geduurd voordat ASR nader onderzoek heeft verricht en na de uitkomst daarvan tot verlaging van het arbeidsongeschiktheidspensioen is overgegaan. Bij de omvang van het bedrag dat ASR kan terugvorderen, komt verder betekenis toe aan de aard van de uitgekeerde bedragen. Het arbeidsongeschiktheidspensioen is bedoeld om te voorzien in het levensonderhoud en is daar volgens eiseres ook aan besteed. Gelet op de hiervoor genoemde omstandigheden leidt terugbetaling van € 46.135,58 aan onverschuldigd betaalde bedragen over de periode vanaf 1 september 2013 tot 1 september 2018 naar het oordeel van de kantonrechter naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid tot een onaanvaardbare uitkomst. Eiseres heeft echter geen gegevens overgelegd waaruit blijkt dat zij in het geheel niet in staat is om enig bedrag terug te betalen. Gelet op het feit dat zij gedurende ruim elf jaar een hoger arbeidsongeschiktheidspensioen heeft genoten dan waarop zij recht had, acht de kantonrechter terugbetaling van een bedrag van € 23.067,79 redelijk. De kantonrechter sluit hiervoor aan bij het door ASR in een eerdere fase aangeboden en toen redelijk bevonden bedrag.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 03-06-2020

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2020:1986

Zaaknummer: 8088103

Rechters: P. Krepel

Advocaten: L. Schuijt-Olde Heuvel en M.W. Minnaard

Wetsartikelen: 3:309 BW, 6:89 BW, 6:203 BW en 3:35 BW

RECHTSPRAAK

Bestuurder heeft na ontslag geen belang bij afdracht premies door werkgever aan bedrijfstakpensioenfonds wegens geen premie, wel recht

Ontslag bestuurder. De rechtbank oordeelt dat de vordering van de billijke vergoeding niet-ontvankelijk is. De bestuurder vordert eveneens premiebetaling door de werkgever. De rechtbank oordeelt dat de werkgever jegens zijn werknemers gehouden is tot premiebetaling aan VLEP maar dat de werknemer geen, althans onvoldoende belang heeft bij zijn vorderingen op dit punt. De pensioenaanspraak van de individuele werknemer bestaat immers ook, indien de betreffende werkgever de verschuldigde pensioenpremie niet heeft voldaan aan het bedrijfstakpensioenfonds (“geen premie, wel recht”). Er is geen schade. Het is aan VLEP om een premievordering jegens de werkgever in te stellen. De rechtbank wijst de door de werknemer gevorderde verklaring voor recht en de vordering tot betaling van de premies af.

Geschil over ontslag bestuurder vennootschap. Tussen partijen is in geschil of aan verzoeker een billijke vergoeding moet worden toegekend en of verweerder de door verzoeker gestelde pensioenverplichtingen jegens hem dient na te komen. Het meest verstrekkende verweer van verweerder ten aanzien van de billijke vergoeding is dat verzoeker in dit verzoek niet-ontvankelijk is. De arbeidsovereenkomst is immers geëindigd op 18 november 2019, zodat verzoeker zijn verzoek uiterlijk op 19 januari 2020 had moeten indienen. Het verweer van verweerder dat verzoeker niet-ontvankelijk is in zijn verzoek slaagt. Uit de tekst van zowel het besluit van de algemene vergadering van aandeelhouders van 18 november 2019 als uit de brief waarin dit besluit wordt bevestigd (zie 2.4. en 2.5.) blijkt ondubbelzinnig dat 18 november 2019 door [verweerder] als laatste dag van de arbeidsovereenkomst wordt aangemerkt. Dit is ook in lijn met de geldende jurisprudentie, waar in de conclusie van antwoord door verweerder naar is verwezen (ECLI:NL:PHR:2005:AS2713 en ECLI:NL:HR:2005:AS2713). De

arbeidsovereenkomst van verzoeker is op 18 november 2019 geëindigd. Zijn verzoek tot toekenning van een billijke vergoeding had op grond van artikel 7:686a lid 4 onder a BW uiterlijk 19 januari 2020 moeten zijn ingediend. Nu het verzoekschrift op 17 februari 2020 is ontvangen is dat te laat en derhalve is verzoeker niet-ontvankelijk in zijn verzoek tot toekenning van een billijke vergoeding.

Verzoeker stelt zich kort gezegd op het standpunt dat verweerder dient te voldoen aan zijn pensioenverplichtingen uit de wet, arbeidsovereenkomst en de toepasselijke cao. De rechtbank overweegt hierbij dat de vervaltermijn van artikel 7:686a lid 4 onder a BW op dit verzoek niet van toepassing is, zodat verzoeker in dit verzoek wel ontvankelijk is. Verweerder voert aan dat verzoeker geen schade heeft en dat deze ook niet aannemelijk is, gezien het feit dat hij een aanspraak heeft op VLEP, ook als er geen premies zijn betaald. Voorts heeft verweerder verzoeker bij aanvang van zijn dienstverband aangemeld bij VLEP en zijn destijds ook pensioenpremies afgedragen. Toen verzoeker bestuurder werd, is dit kennelijk gestopt; dit is aan hemzelf te wijten, aldus verweerder. Op grond van de verplichte deelneming aan het bedrijfstakpensioenfonds is verweerder jegens zijn werknemers gehouden tot premiebetaling aan VLEP, inclusief de eventuele eigen bijdrage van de werknemer. Daarnaast heeft VLEP een eigen recht jegens verweerder op betaling van de premie. Hoewel verzoeker dus in beginsel zijn werkgever zou kunnen aanspreken op betaling van de premie, is de rechtbank van oordeel dat verzoeker geen, althans onvoldoende belang heeft bij zijn vorderingen op dit punt. De pensioenaanspraak van de individuele werknemer bestaat immers ook, indien de betreffende werkgever de verschuldigde pensioenpremie niet heeft voldaan aan het bedrijfstakpensioenfonds (“geen premie, wel recht”). Gezien de geschetste verhoudingen is het aan VLEP om een premievordering jegens verweerder in te stellen. De rechtbank zal de gevorderde verklaring voor recht en de vordering tot betaling van de premies dan ook afwijzen. Verweerder heeft ter zitting opgemerkt dat hij aan een eventuele verplichting tot premiebetaling zal voldoen, op het moment dat hij hiervoor van VLEP een premienota ontvangt en voldoende vaststaat dat hij deze moet voldoen. Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen dient de subsidiaire vordering eveneens te worden afgewezen. De pensioenaanspraak bij VLEP is immers niet afhankelijk van premiebetaling door verweerder aan VLEP. Van pensioenschade is dus geen sprake.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 05-06-2020

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2020:5232

Zaaknummer: 588579/20-83

Rechters: C.W.D. Bom

Advocaten: B.C. Doolaard en F.Th.P. van Voorst

Wetsartikelen: 7:686a lid 4 sub a BW en 2 Pw

RECHTSPRAAK

Pensioenontslag bij 65 jaar overeengekomen

Arubaanse zaak over de vraag of pensioenontslag bij 65 jaar is overeengekomen. Het Gemeenschappelijk hof oordeelt in hoger beroep in kort geding dat aannemelijk is dat partijen in 2013 overeenstemming hebben bereikt over de ingangsdatum van het pensioen van appellante in 2018 en beëindiging van de arbeidsovereenkomst per die datum.

Appellante is in februari 1997 als arbeidscontractant in loondienst getreden van het Land Aruba. Op 1 april 2002 is zij krachtens een daartoe tussen partijen gesloten arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd in loondienst getreden van FNGV in de functie van administratief medewerkster. In 2013 is ze 60 jaar geworden. Vanaf 2013 tot en met 2017 is op jaarlijkse schriftelijke aanvraag van appellante haar pensioendatum met instemming van APFA en FNGV telkens met een jaar uitgesteld. Hierbij heeft zij steeds [datum 1] van het daaropvolgende jaar als nieuwe pensioendatum opgegeven. In 2018 heeft zij geen aanvraag tot verlenging ingediend. Bij brief van 1 oktober 2018 heeft FNGV appellante eervol ontslag verleend met ingang van [datum 1] 2018 in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Bij brief van 3 oktober 2018 heeft appellante FNGV te kennen gegeven dat het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd geen grond oplevert voor ontslag, en heeft zij de nietigheid van het ontslag ingeroepen en verklaard bereid te zijn tot het verrichten van de bedongen werkzaamheden. Het Hof overweegt als volgt. Appellante werd op [datum 1] 2013 60 jaar. Zij heeft niet betwist dat partijen omstreeks 2013 er met elkaar over hebben gesproken dat zij niet in oktober 2013 met pensioen zou gaan, maar verlenging zou vragen bij APFA tot haar 65ste. Dit wordt ook ondersteund door [Naam 3], die onder meer verklaart dat hem door de vertrekkende directeur is verteld dat appellante een uitstel van pensioen heeft van APFA tot 65 jaar. Ook blijkt uit de stukken dat appellante vanaf 2013 jaarlijks formulieren *Ingang Uitstel Ouderdomspensioen* heeft ingediend. Op het formulier van 19 april 2017 stond als nieuwe uitgestelde pensioendatum vermeld [datum 1] 2018. Vervolgens heeft appellante twee jaar gewacht met het indienen van een nieuwe aanvraag tot verlenging. In 2013 was de pensioengerechtigde leeftijd 60 jaar en is besloten om die leeftijd vanaf 1

januari 2015 geleidelijk te verhogen tot 65 jaar. Gelet op het feit dat appellante in oktober 2018 65 jaar zou worden, acht het Hof het alleszins aannemelijk dat bij de gesprekken tussen partijen in 2013 niet alleen de ingangsdatum van het pensioen per de leeftijd van 65 jaar, maar ook de daadwerkelijke beëindiging van de arbeidsovereenkomst aan de orde is geweest en dat appellante hiermee heeft ingestemd. Zowel de verklaring van [Naam 3] als de verklaringen van [Naam 2] en [Naam 1] bieden hier steun voor. Appellante ontkent niet dat zij met voornoemde collega's heeft gesproken over overname van werkzaamheden en ook niet dat zij daarbij heeft vermeld dat er een einde komt aan het dienstverband vanwege pensioen. Het Hof acht, voorlopig oordelend, aannemelijk dat partijen in 2013 overeenstemming hebben bereikt over de ingangsdatum van het pensioen van appellante op [datum 1] 2018 en beëindiging van de arbeidsovereenkomst per die datum.

Instantie: Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 09-06-2020

ECLI: ECLI:NL:OGHACMB:2020:159

Zaaknummer: AUA2019H00027

Rechters: E.A. Saleh, M.W. Scholte en S.A. Carmelia

Advocaten: L.A.M. Leeuwe, M.A. Kock en D.G. Kock

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Pensioenopzegging rechtsgeldig na eerdere vaststellingsovereenkomst op AOW-leeftijd

Geschil over pensioenopzegging door werkgever van 73-jarige werknemster. Werkneming stelt dat pensioenopzegging in april 2020 niet rechtsgeldig is omdat de werkgever al gebruik heeft gemaakt van de geboden opzeggingsmogelijkheid en omdat zij reeds de 65-jarige leeftijd had bereikt toen de arbeidsovereenkomst werd aangegaan. De kantonrechter oordeelt dat de arbeidsovereenkomst die is ingegaan op 1 december 2010 door middel van een gelijktijdige vaststellingsovereenkomst is geëindigd op 16 maart 2012. Dat is de datum waarop verzoekster de voor haar geldende AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt. Zoals ook is vastgelegd in de vaststellingsovereenkomst is deze arbeidsovereenkomst van rechtswege geëindigd. Dit is geen opzegging als bedoeld in artikel 7:669 lid 4 BW.

Werkneming van 73 jaar oud is van 1 april 2010 tot 1 december 2010 op uitzendbasis bij het Cultuurfonds te werk gesteld als receptioniste/telefoniste. Per 1 december 2010 is zij op basis van een arbeidsovereenkomst van zes maanden in dienst getreden bij het Cultuurfonds. De tweede tijdelijke arbeidsovereenkomst tussen partijen liep van 1 juni 2011 tot 16 maart 2012. Vanaf 16 maart 2012, de datum waarop zij de AOW-gerechtigde leeftijd bereikte, hebben partijen een arbeidsovereenkomst voor de bepaalde tijd van een jaar gesloten, waarbij tegelijkertijd in een vaststellingsovereenkomst werd afgesproken dat de arbeidsovereenkomst met wederzijds goedvinden zou eindigen na een jaar. Deze constructie is driemaal herhaald. Op 26 februari 2016 heeft het Cultuurfonds aan werkneming laten weten dat de arbeidsovereenkomst die met wederzijds goedvinden eindigde op 16 maart 2016, voor onbepaalde tijd zou worden voortgezet. Bij brief van 20 januari 2020 heeft het Cultuurfonds aan werkneming bericht dat zij met een beroep op het bepaalde in artikel 7:669 lid 4 BW de

arbeidsovereenkomst opzegt tegen 1 april 2020. Werkneemster verzoekt de opzegging per 2020 te vernietigen en wil haar werkzaamheden voortzetten. Partijen twisten in de eerste plaats over de toepassing van artikel 7:669 lid 4 BW. Volgens werkneemster is die bepaling niet van toepassing op de opzegging van 20 januari 2020, omdat het Cultuurfonds al eens gebruik heeft gemaakt van de in dit artikel geboden opzeggingsmogelijkheid en omdat zij reeds de 65-jarige leeftijd had bereikt toen de arbeidsovereenkomst werd aangegaan. De kantonrechter oordeelt dat de arbeidsovereenkomst die is ingegaan op 1 december 2010 door middel van een gelijktijdige vaststellingsovereenkomst is geëindigd op 16 maart 2012. Dat is de datum waarop werkneemster de voor haar geldende AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt. Zoals ook is vastgelegd in de vaststellingsovereenkomst, is deze arbeidsovereenkomst van rechtswege geëindigd. Dit is geen opzegging als bedoeld in artikel 7:669 lid 4 BW. Ook nadien heeft geen opzegging van de arbeidsovereenkomst door het Cultuurfonds plaats gevonden. De arbeidsrelatie is immers daarna voortgezet, vanaf 16 maart 2016 zelfs voor onbepaalde tijd. Dat werkneemster bij het aangaan van deze laatste arbeidsovereenkomst reeds geruime tijd AOW-gerechtigd was, staat niet aan toepassing van de opzeggingsbevoegdheid van artikel 7:669 lid 4 BW in de weg. Gelet op de ratio achter het artikel, zoals deze onder meer blijkt uit de Kamerstukken, is het juist de bedoeling van de regering geweest om geen belemmeringen op te werpen om AOW-gerechtigden in dienst te nemen of te houden. In dat licht moet aansluiting worden gezocht bij de aanvang van de arbeidsrelatie tussen partijen in 2010 en niet bij de aanvang van de laatste arbeidsovereenkomst in 2016. Bij de aanvang van de arbeidsrelatie in 2010 had werkneemster de AOW-leeftijd nog niet bereikt. Dit leidt tot het oordeel dat de opzegging van de arbeidsovereenkomst rechtsgeldig is en de verzoeken van werkneemster moeten worden afgewezen.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 15-06-2020

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2020:2931

Zaaknummer: 8345461 EA VERZ 20-145

Rechters: C. Kraak

Advocaten: J. Oskam en P.T. Sick

Wetsartikelen: 7:669 lid 4 BW, 7:671 BW en 7:681 BW

RECHTSPRAAK

Pensioen man moet worden verevend, uitsluiting Wvps onvoldoende duidelijk

Kern van het geschil is of de vrouw met de man heeft afgesproken dat zij afstand heeft gedaan van pensioenverevning c.q. verdeling. In diverse akten, waaronder echtscheidingsconvenant en akte van verdeling, staat dat ten aanzien van pensioenrechten de toepasselijkheid van de Wps uitdrukkelijk is uitgesloten, maar dat partijen overeenkomen dat op het moment dat het pensioen ontvangen gaat worden hieromtrent overleg zal plaatsvinden. Tot die tijd zullen partijen geen stappen ondernemen betreffende de verkrijging van pensioenrechten. Het hof overweegt dat de stelplicht van de uitsluiting rust op de man. De uitleg van wat is verklaard is dubbelzinnig. Er kan niet met dwingende bewijskracht worden geconcludeerd dat de Wvps is uitgesloten. Op grond van de Haviltex-maatstaf oordeelt het hof dat de vrouw aanspraak kan maken op verevening.

Man en vrouw zijn op 11 april 1975 in algehele gemeenschap van goederen met elkaar gehuwd.

De vrouw heeft op 2 november 1994 een verzoek tot echtscheiding ingediend. Daarop is bij beschikking van 2 juni 1995 de echtscheiding uitgesproken. De echtscheidingsbeschikking is op 15 augustus 2015 ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. Partijen hebben op 28 augustus 1995 een door de man geschreven brief aan hun toenmalige advocaten ondertekend waarin onder meer het volgende is opgenomen: "Pensioenrechten: Besloten wordt dat op het moment dat pensioen ontvangen gaat worden dit onderwerp opnieuw besproken gaat worden. Tot die tijd zullen geen stappen ondernomen worden betreffende deze."

In het ongedateerde echtscheidingsconvenant staat: "o. Uitdrukkelijk sluiten partijen de toepasselijkheid uit van de Wet Verevening Pensioenrechten bij echtscheiding, echter komen

partijen overeen dat op het moment dat het pensioen ontvangen gaat worden hieromtrent nader overleg zal plaatsvinden. Tot die tijd zullen partijen geen stappen ondernemen betreffende de verkrijging van pensioenrechten.”

Op 21 december 1995 is de notariële akte van verdeling tussen partijen gepasseerd met een nagenoeg gelijke bepaling. In 2015 maakt de vrouw aanspraak op verdeling van de helft van het tijdens het huwelijk opgebouwd pensioen. De rechtbank heeft haar vordering toegewezen. De man betoogt met zijn grieven dat de vrouw geen aanspraak kan maken op pensioenverevening conform de Wvps omdat partijen de toepasselijkheid van de Wvps hebben uitgesloten. Het hof overweegt dat de stelplicht van de uitsluiting rust op de man. Voor de dwingende bewijskracht van de akten komt het aan op (uitleg van) alleen die akten zelf (zie HR 22 december 2017, ECLI:NL:HR:2017:3263, r.o. 3.4.2). (Uitleg van) hetgeen partijen hebben verklaard is, gelet op het woord “echter”, evenwel dubbelzinnig, waardoor daaraan niet met dwingende bewijskracht de conclusie kan worden verbonden dat (wel of geen) sprake is van uitsluiting van de toepasselijkheid van de Wvps. Omdat de bepalingen in het echtscheidingsconvenant en de akte van verdeling op zichzelf beschouwd aldus niet duidelijk zijn, dient het hof die bepalingen samen met de overeenkomst van 28 augustus 1995 (dat die terzijde zou zijn gesteld door het echtscheidingsconvenant en de notariële akte heeft de man niet betoogd) aan de hand van de Haviltex-maatstaf uit te leggen. Terecht en op goede gronden, die het hof overneemt en na zelfstandige beoordeling tot de zijne maakt, heeft de rechtbank geoordeeld dat de vrouw aanspraak kan maken op pensioenverevening. In aanvulling hierop overweegt het hof nog als volgt. Naar het oordeel van het hof heeft de man onvoldoende aanknopingspunten gesteld die tot het aanvaarden van de door hem bepleite uitleg van het convenant, de notariële akte en de overeenkomst van 28 augustus 1995 kunnen leiden.

Partijen zijn zelf, in onderling overleg, zonder betrokkenheid van buitenstaanders, in het bijzonder advocaten, in de overeenkomst van 28 augustus 1995 overeengekomen dat het pensioen besproken zal worden op het moment dat pensioen ontvangen gaat worden. Het gevolg daarvan is dat de vrouw overeenkomstig de hoofdregel van artikel 2 Wvps recht heeft op pensioenverevening. In die overeenkomst zijn geen althans onvoldoende concrete aanknopingspunten door de man gesteld die duiden op het prijsgeven door de vrouw van haar pensioenaanspraken. Op grond van de tekst van de overeenkomst kan evenmin uitgesloten worden dat partijen het erover eens zijn dat de vrouw haar aanspraken behoudt, ofschoon op een ver moment in de toekomst, namelijk als partijen pensioen zullen ontvangen (of wellicht de eerste die pensioengerechtigd is, de man) het pensioen opnieuw besproken gaat worden.

De man heeft nagelaten met voldoende concrete feiten en omstandigheden toe te lichten hoe het dan kan komen tot een afspraak met een daar recht tegenoverstaande uitkomst, te weten dat de vrouw géén recht heeft op pensioenverevening.

De stelling van de man dat de toevoeging echter slechts in de stukken is opgenomen voor het geval de relatie tussen partijen hersteld mocht worden (en het woord “hieromtrent” in dat licht moet worden gelezen), roept de vraag op welk belang de vrouw in dat geval (van verzoening waarbij zij samen verder zouden gaan) nog bij een verdeling van het pensioen zou hebben (welke vraag de man nalaat te beantwoorden) terwijl de vrouw die stelling ook gemotiveerd heeft betwist en de man van die stelling geen bewijs heeft aangeboden. Voorts volgt na deze bepaling (de echter-zin) nog de zin dat tot het moment dat het pensioen ontvangen gaat worden “partijen geen stappen ondernemen betreffende de verkrijging van pensioenrechten”. Die zin sluit aan bij de overeenkomst van 28 augustus 1995 en kan er ook op duiden dat het recht op pensioenverevening niet wordt prijsgegeven. Op grond van de Wvps hééft de vrouw al recht op pensioenverevening; daar hoeven geen stappen voor ondernomen te worden.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 16-06-2020

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2020:1799

Zaaknummer: 200.257.743_01

Rechters: G.J. Vossestein en C.N.M. Antens

Advocaten: M.A.P.J. van den Biggelaar, P.A.G. Verstappen en M.R.P. Ossentjuk

Wetsartikelen: 2 Wvps

RECHTSPRAAK

Pensioenverevening teruggedraaid na bigamie vrouw

De vrouw was tijdens het huwelijk met de man al met een andere man door het huwelijk verbonden. Bigamie levert een grond op voor nietigverklaring van het huwelijk tot het tijdstip van de huwelijksvoltrekking. Vanaf dat moment is met terugwerkende kracht pensioenverevening als bedoeld in de Wet pensioenverevening bij scheiding niet van toepassing. De door de man gedane betalingen zullen onverschuldigd verklaard worden en op grond van artikel 6:203 BW kan hij aanspraak maken op terugbetaling van deze bedragen.

De man verzoekt het huwelijk nietig te verklaren. Hij verzoekt daarnaast voor recht te verklaren dat hij aan zijn vrouw onverschuldigd heeft betaald een bedrag van € 429.621,55 (berekend tot 1 augustus en te vermeerderen met de daarna vrijgevallen termijnen) bij wijze van op grond van de echtscheiding aanvankelijk verschuldigde pensioenverevening. Hij verzoekt de rechtbank de vrouw te veroordelen tot terugbetaling van hetgeen zij heeft ontvangen onder deze titel van pensioenverevening. En hij verzoekt tevens om voor recht te verklaren dat de vrouw op grond van de wet of anderszins geen recht heeft op pensioenverevening ten aanzien van door de man opgebouwde pensioenaanspraken (ouderdomspensioen en overbruggingspensioen) en dat de vrouw tevens geen recht heeft op aldaar door de man opgebouwd bijzonder nabestaandenpensioen/ bijzonder partnerpensioen. Ter onderbouwing van deze verzoeken stelt de man dat ten tijde van het sluiten van het huwelijk tussen hem en de vrouw zij al was gehuwd met een andere man. Een persoon kan slechts met één ander persoon tegelijkertijd door het huwelijk verbonden zijn, zo volgt uit artikel 1:33 BW. De vrouw was al gehuwd en voldoet daarmee niet aan de vereisten om een geldig huwelijk te sluiten. Ingevolge artikel 1:69 aanhef en onder b BW levert dit een grond op voor de nietigverklaring van het huwelijk. Derhalve verklaart de rechtbank het tussen partijen gesloten huwelijk nietig. De nietigverklaring van het huwelijk tussen partijen werkt ingevolge artikel 1:7 lid 1 BW terug tot het tijdstip van de huwelijksvoltrekking. Vanaf dat moment is met terugwerkende kracht pensioenverevening als bedoeld in de Wet pensioenverevening bij scheiding niet van toepassing. De door de man gedane betalingen zullen onverschuldigd

verklaard worden en op grond van artikel 6:203 BW kan hij aanspraak maken op terugbetaling van deze bedragen. Op grond van artikel 6:203 lid 2 BW leidt dit tot een terugbetalingsplicht voor het gehele bedrag, in dit geval € 429.621,55 (te vermeerderen met de na 1 augustus 2019 vrijgevallen termijnen). Uit de jurisprudentie volgt dat degene aan wie onverschuldigd is betaald zonder ingebrekestelling in verzuim is en derhalve wettelijke rente is verschuldigd vanaf het tijdstip dat aan hem is betaald (ECLI:NL:HR:2000:AA5863). Er is niet gebleken aan wie en onder welke voorwaarden een bijzonder nabestaandenpensioen en bijzonder partnerpensioen wordt toegewezen. De rechtbank kan daarom niet vaststellen of de vrouw ook na de nietigverklaring van het huwelijk hierop aanspraak kan maken.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 10-06-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2020:4254

Zaaknummer: C/15/296581 / FA RK 19-6836

Rechters: D.H. Steenmetser-Bakker

Advocaten: M. van der Weide en H. Shawky

Wetsartikelen: 6:228 BW, 6:203 BW en 1:7 lid 1 BW